

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1908. AUGUSZTUS 27.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 195. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

Naponkint egy évőkanállal.

Kassa, augusztus 26.

Ha nem mondjuk is, minden újságolvasó ember látja, hogy soha a magyar sajtót még úgy nem izgatta politikai kérdés, mint amennyire a választói jog reformja izgatja. Ha nem mondjuk is, látja minden újságolvasó, a megünasig sokat látja a kombinációk, hiteles értesülések, jótanácsok és egymást hazudtató prófétálások özönét.

Csudálatos dolog ez, amivel az ember nem tud tisztába jönni. A várakozás szülte idegesség következménye ez, vagy csak az uborkaszegző? De hiszen a politika nem nyaral, neki ez idén nincs uborkaszegzője. A Brankovics érsek diszes és főképen milliós öröksége körül támadt förtelmes harc; a horvát hazaárulás, amely ha idejekorán el nem taposásák, végzetes következményekkel járhat; a kormánynak nyilvánosságra hozott programja a parlament őszi munkájáról: mind olyan tárgy, amihez a közvéleményt irányító sajtónak egyenesen kötelessége hozzászólni.

S mit tapasztalunk e helyett? azt, hogy a magyar publicisztika előtt mintha minden téma elenyészett volna s csak a nagy ismeretlen meredezne előtte, mint a kutgém a pusztán.

Azaz dehogyan ismeretlen. Semmit se ismer a sajtó jobban, mint a reformot, amelyről maga a képviselőház alelnöke úgy nyilatkozik, hogy nem tudja, mi van benne. Annál jobban ismerik az újságok, igaz, mind másféleképp és minden héten másféleképp.

Mig ezelőtt a magyar sajtó ilyen természetű cikkei igazán komoly és széleskörű tanulmányok alapján le-
szűrődött vélemények voltak és igen sok esetben hullott belőlük életképes mag a közélet talajába, addig ma — bocsánatot kérünk a tiszteletre méltó kivételektől — a legtöbb esetben nem így történik a dolog. A legfontosabb kérdésekről imponáló könnyedséggel irnak és vagy koturnust öltve előre és kihallgatás nélkül ítélik meg ele-
venek és halottak felett, vagy pedig saját, igazán csodálatra méltóan mag-
gasröptű fantáziájuk szülöttjeit, mint megtörtént faktumot, vagy biztos ér-
tesüléseket iktatják be a nagyközön-
ség véleményébe.

Van-e erre szükség?

Mert hiszen az általános választó-
jog kérdése is, mint minden mélyre-
ható jelentőségű és nagyfontosságú
ténye a törvényhozásnak, két részre
oszlik: az elv lefektetésére és az el-
vet megvalósító gyakorlati jellegű
részletek és módoszatok kialakulására.
Az első: joga és feladata a többséget
alkotó politikai pártoknak; a második
pedig az elv kidomborításával és szem-
előtt tartásával: kötelessége annak a
kormánynak, a mely ezeknek a
többségi pártoknak bizalmából van a
helyén.

Az első rész program, a
melynek alapján a törvényhozó
mandátumot nyer, a második ellen-
ben kidolgozási részlet, amelyre a
sankciót parlamenti tárgyalás alkalmá-
val adja meg, vagy nem adja
meg a törvényhozás.

Az általános választójog kérdésé-
nél az elv az, hogy a választói jo-
gosultság a szabad és modern állam-
eszméknek megfelelően, az összes
néprétegekre kiterjesztessék, még pe-
dig oly módon, hogy e kiterjesztés
által a magyar nemzet és a magyar
állam egysége és ebben az országban
egyedül természetes hegemoniája
csorbát ne szenvedjen, veszélyeztetve
ne legyen.

Minden egyéb részletdolog és a
törvénytervezők bölcsességére és po-
litikai élesen látására van bízva: hogy
a nemzeti lét, a magyarság hegemo-
niájának veszélyeztetését milyen mó-
don, milyen eszközökkel, milyen, a
törvényjavaslatban lefektetett intézke-
désekkel szándékozik megakadályozni.

A végrehajtási törvény életbelépett.

Megjelent a szentesítés.

Nincs halasztás! Csak 30 nap!

Hoszu várakozás után ma végre
megjelent az Országos Törvénytár-
ban a végrehajtási eljárásról szóló
1881; LX. t.-cikk módosítása és kie-
gészítése tárgyában alkotott XLI. szá-
mu törvény cikk szentesítése.

Az új végrehajtási törvény kihirdetése
halomra dönti ama haszonleső hadjáratnak
minden agitációját, amely országszerte meg-
mozgatta csápjait, hogy a végrehajtási tör-
vény kihirdetését megakadályozza vagy leg-
alább is elhalasztassa. A kapzsi egyéni ér-
dekek rohama, amely már sokszor lelep-

lezett számítással rávetette magát hitelviszo-
nyaink rendjére, nem akadályozhatta meg a
végrehajtási törvény szentesítését és kihir-
detését s így most már a reménye is meg-
dőlt azoknak, akik a törvényalkotás késlel-
tetéséből egyéni hasznukat akarták táplálni.

Már eddig is sok kára volt annak, hogy
a törvény kihirdetése késedelmeskedett, mert
a rosszhiszemű hitelezők átlátzó hajszásjuk-
hoz igen sok időt nyertek. Most azonban a
haszonleső hadjáratnak meg vannak szám-
lálva a napjai.

A törvény tudvalevően úgy intézkedik,
hogy a lejárt követelések bejelentésére har-
minc nap tartassék fenn. Igaz, hogy e har-
minc nap a képviselőház júliusi határozata
óta ugyancsak kibővült, de most már min-
den agitációnak és minden kapzsiságnak
végére jár a szentesített törvény, amelynek
végrehajtásáról is már elkészült a miniszter
rendelete és legközelebb szintén megjelenik.

A végrehajtási novella ennek követke-
ztében máától számított tizenöt nap mulva,
tehát szeptember 9 én lép életbe. Az átmeneti
intézkedések azonban a mai naptól számi-
tódznak, s ezekre vonatkozólag holnap külön
igazságügyminiszteri rendelet jelenik meg a
hivatalos lapban. A régibb keletű követelé-
sek behajtása egy éven belül még a régi
törvény szerint történik, ha a hitelező jo-
gainak fenntartását a járásbírósnál kellő
formában bejelenti. Ezekre a bejelentésekre
vonatkozólag a rendelet, értesülésünk sze-
rint úgy intézkedik, hogy az illetékes járás-
bíróstól a követelés fölemlítése után kórni
kell annak az 1908. évi XLI. törvény cikk
alján való tudomásul vételét. A bejelen-
téshez valamennyi értesítendő fél és bíróság
számára a rendeletben közölt minta szerinti
„értesítés“ csatolandó. Egy bejelentés kap-
csán ugyanazon adós ellen több követelést
lehet tudomására adni a bíróságnak. A be-
jelentés a rendes bélyegilleték alá esik.

A pártok egyesülése.

„Minden magyar egy táborban.“

Hírek a fuzió feltételeiről.

A közel jövő nagy politikai feladatát, a
pártok egyesülésének problémáját ismét
avatatlanul feszegetik. Alkalmat erre abban
a beszédben keresnek és találnak, amelyet
Kossuth Ferenc a nyitrai megyei pártszövet-
ség küldöttségének üdvözlésére válaszul
mondott s amelyben kijelentette, hogy „a
kormány vállalt feladatát csak úgy valósít-
hatja meg, ha minden magyar ember mint
egy tábor áll a háta mögött.“ A független-
ségi párt vezérének ez az újabb kijelentése,
Wekerle és Apponyi látogatása Pöstyénben
megint kiváltják az avatatlanságból a vakon-
találgatás kísérletét.

Irnak a fuzió különböző feltételeiről, holott megállapították már a minap is, hogy az erre vonatkozó már rég történt megbeszélések tartalmát csak azok a vezérek ismerik, akik között ez a megbeszélés történt, s hogy a megbeszélés alapelveket eddig senkivel sem közölték, még a pártok alelnökeivel sem.

Addig pedig, míg a tervezett fuzió elvei ismeretlenek, az állásfoglalásnak alapja nincsen s így az új alakulás mellett senkinek sem oka, sem joga, sem módja nincsen. Az ősz bizonnal megérleli majd ezt a kérdést is és akkor majd hivatottak és hivatlanok bőszesen beszélhetnek.

Huszárhadnagyból — brigadéros.

Ditrói hadnagy színész lett.

A kassai közönség még élénken viszszaemlékezik ifj. Ditrói Mór honvédhuszárhadnagra, aki közel másfél esztendőig tartozott a kassai 5-ik honvédhuszárezred tisztikarának kötelékébe. Vig mulatós fiú volt, nem sajnálta a pénzt, amint hogy nem taktikázott szilaj temperamentumával sem. Míg Kassán tartózkodott, sok huszár bravurt csinált — a vendéglőkben fehér asztalnál s a vége az lett, hogy otthagya a katonai pályát.

A hadnagy ur azonban nem hiába volt katona, megszerezte a tiszti magasabb fokozatot. Brigadéros lett, ha csak a szinpadon is. Még pedig Ocskay brigadéros.

Ma kapjuk ugyanis a hírt, hogy a volt kassai huszárhadnagy, az otthagytott uniformist ezentúl már csak a szinpadon használja, színész lett az egykori huszártiszt. Valamelyes köze van a szinpadhoz. Édes apja Ditrói Mór, a Vigszínház igazgatója, a legkiválóbb művészemberek egyike. Ma csak édes apja talentumának egy részét viszi a szinpadra, nem rossz helyen keresi a boldogulást.

Ifj. Ditrói Mór a volt huszárhadnagy tegnap lépett fel a kolozsvári Nemzeti Színházban. Ocskay brigadérost játszotta s a kolozsvári sajtó általában nagy elismeréssel nyilatkozik játékáról s konstatalja a szinpadra való rátermettségét s fejlődésre képes színészi talentumát.

Drága a kassai piac.

(Tárgyalás a mészárosokkal. — Próba vágás. — Olcsóbb húst. — Husvásárló szövetkezet. — Népgyűlés előkészítése. — A kenyér, liszt és piac drágasága.)

A Kassai Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezte által megindított mozgalom, mely a husárok és általában a kassai piaci árak csökkentésére irányul, tegnap újabb stáció elé érkezett. A vasárnapi értekezlet által kiküldött 12 tagú bizottság tegnap a további teendők megbeszélése végett ülést tartott, amelyről a következő sorokat kaptuk:

A bizottság megállapította, hogy az első lépés: tárgyalni a mészárosokkal! Megkérdezni: hajlandók lennének-e az indokolatlan husdrágaságból — amint azt annyi város példája igazolja — engedni. Ha a mészárosok békés uton hajlandók megfelelő engedményeket tenni, elesik a második lépés.

Ha azonban erre nem lesznek hajlandók, következik a második lépés: fel fogják lármázni Kassa város egész lakosságát avval az öntudatra keltő szózáttal, hogy ne hagyják magukat a huskartell által kiszípoloztatni, mert a polgárság ha akar segíthet

önmagán. Hogy ezt a segítséget meg is valószínűsítsák, egy nagy népgyűlést fognak összehívni, melyre páratlan propagandával óriási számban fogják a polgárságot összegyűjteni és ott a husvásárló szövetkezés tervét előterjesztve, ezt a szövetkezetet ott azonnal aláírásokkal biztosítani is fogják.

Ennek a szövetkezetnek részleteiről ma még korai volna beszélni, de van már előttünk példa, mely a kivitelre kioktat bennünket oly módon, hogy minden ember bátran és nyugodtan fog ebbe a szövetkezésbe, mely az olcsóbb húst biztosítja számára, beléphetni.

De esetleg — mint előbb jeleztük — tán el is marad ennek szükségé. A bizottsági felkérésére, ma Benedek László főszámvévő mint a bizottság egyik tagja, tárgyalni fog a mészáros ipartársulat elnökével Bikky József mészárossal és a jogosult husárok megállapíthatása végett arra fogja kérni, hogy a bizottság tagjainak jelenlétében rendezzen esetleg még ma egy próbavágást. De tárgyalni fog külön-külön a mészárosokkal is, hogy bizonyos napi fogyasztás biztosítása mellett, egyikik is, másikik is: mennyiért volna hajlandó a húst egy szövetkezet tagjainak szállítani?

Ezen mai tárgyalások eredményéhez fogja a bizottság, mely állandóan permanenciában van, további eljárását szabni.

De kimondta már tegnapi ülésén a bizottság, hogy a husdrágaság ellenes küzdelemmel nem tartja feladatát befejezve, hanem harcot fog indítani a kenyér, liszt és piaci drágaság ellen is.

HIREK.

Meleg szeptember lesz.

Meteor időjelölése.

Meteor írja lapunknak: Az augusztus 26—27-iki csomópontok valószínűleg zivataros változatokat hoznak, de még mindég meleg jelleggel, amelyeket követőleg újra helyre áll az egyensúly, amelyet csak az esetleg 27-én visszatérő napfoltok zavarhatnak meg kevés mértékben, úgy hogy erősebb csapadékok a szeptember 9. és 11-iki csomópontok hatáskörében várhatunk csupán, amelyek közé a telt Hold napja kerül, ami mérsékli ezek csapadékos jellegének túlerős kifejlődését. Kivéve azon megfigyelhető esetet, ha a felhőzetet éjjelenként nem lenne képes a telt Hold megemészteni, mert ezen esetben nagyobb mérvű csapadék fejlődne ki a fentebbi csomópontokon, vagy azok körül.

Szeptember hava általában inkább meleg és száraznak ígérkezik, mint tölcsapadékosnak, sőt ha a napon előjövő erőhatások kitöréses és nem ciklonos jellegűek lesznek, akkor e hónap az idén is kelleténél szárazabban fog lefolyni, mint a hogyan ez a mezőgazdákra kívánatos lenne, amiért is a gazdák jól teszik, ha az esős jellegűeknek mondott csomópontok napjait tekintetbe veszik gazdasági teendőik körül. Szeptember hónap csomópontjai 3, 9, 11, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25 és 27-re esnek, a melyek közül legerősebb hatásuk 9, 11, 23 és 28-ikiek.

A szepességi rablóbanda kézre kerül.

Elfogott kóbor cigány.

Megirtuk lapunk legutóbbi számában, hogy a Szepességen néhány hét óta egy veszedelmes kóbor cigánybanda garázdálkodik. Legutóbb Szepesszombaton próbálkoztak betörni a postahivatalba, de Péterffy Gábor postamester három revolverlövéllyel elriasztotta őket. A szepesszombati csendőr-

őrs erélyes nyomozást indított a betörő kóbor cigányok után és Semogyi István csendőrőrmester az egyik tettest kinyomozta és el is fogta Leibic városában. Az elfogott cigány 26 esztendősnak látszik, de nagyon bajos megállapítani a személyazonosságát, mert leborotválta bajuszát és szakállát. Bódi Jánosnak mondja magát. A szepesszombati postamester a borotvált legényt képtelen felismerni a nála történt betörési kísérlet egyik tetteseként, de azért gyanus viselkedése miatt mégis fogva tartották és hoinap át fogják szállítani a lőcsei kir. ügyészség fogházába. Egy fésűt találtak nála, amelyet a sztrázsa kirabolt korcsmáros a magáénak ismert fel. A Kolompár Józsefnek szólított szepesszombati betörő cigány — mint tudósítónk értesít — Hód-Csaba felé menekült és most ott nyomoz utána a csendőrség.

— A főispán itthon. Szalay László főispán több napi távollét után hazaérkezett a fővárosból.

— A közgyűlés előkészítése. Kassa város törvényhatósága a jövő hét elején tartja meg augusztus havi közgyűlését. Az egyes szakbizottságok még e héten ülnek össze, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítsék. Ma délután a jog és pénzügyi és gazdasági bizottság tart ülést.

— Püspöki tanácskozás. Szeptember harmadikán a magyar püspöki kar tanácskozásra gyűl össze a bíboros hercegprímás budavári palotájába. Az értekezlet a kongrua és az autonómia ügyével is foglalkozni fog.

— Nem lesz ellenőrző szemle. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az idei ellenőrző szemlék elmaradnak. Ellenben elrendelte a hadügyminiszter, hogy tartósan szabadságot vagy a szolgálatból vagy a fegyvergyakorlatról elbocsátott leghétségűt különös gonddal oktassák ki jelentkezési kötelességeikről. A tisztii ellenőrző szemlék ez idén is a szokott módon megtartandók a rendelet szerint.

— Az új nagyváradai püspök. Nagyváradai püspökké Prohászka Ottokárt, a jelenlegi székesfehérvári püspököt fogják ki nevezni. Utódjául, hír szerint, Szentkirályi Zoltán országgyűlési képviselő van kizemelve. A nagyváradai püspökjelöltek közt egyébként emlegetik Várady Árpádot és Kohl Medárdot is.

— A váci-rétsági rablógyilkosság. Ruttkárról írják: Az itteni csendőrőrs éjjel távirati megkeresésre az állomáson letartóztatott egy horvát munkást, akinek személyazonossága teljesen ráillik a váci-rétsági rablógyilkosság negyedik tettesére. Ma reggel csendőrfedezet mellett Garamhidvégre kísérték a nyomozás folytatása végett.

— Régi redakciókból. Kedves apróságot olvasunk a magyar újságírásban egykor nagy szerepet játszott szerkesztőről Korbuly Józsefről, aki Kolozsvárott kezdte meg fényes publicisztikai pályáját s néhány év előtt, a már megszűnt „Hazánk” című agrárius újság szerkesztője volt.

Tizenöt-husz esztendővel ezelőtt egy napilapot adott ki és szerkesztett Korbuly Kolozsvárott. Akkoriban még valósággal csecsemőkorát élte a vidéki zurnalisztika és bizony nagyon kezdetleges eszközökkel dolgoztak a vidéki újságok. A Korbuly lapjánál például a tárcarovat egészen fiatal embernek kellett ellátnia: napról-napra ő fordított jónévű külföldi íróktól novellákat a tárcarovat számára. Néha az ifjú munkatárs maga is irt „eredeti” tárcákat, de hát ezek-

AZ IDEI TAVASZI-NYÁRI IDÉNYRE A LEGUJABB

Női divatkelmék,

továbbá mosókelmék ugymint cretten, batist és zephirek a legnagyobb és legjutányosabb áron kaphatók

Széman Testvérek cégnél
Kassa, Fő-utca 62. szám.

Ugyanitt szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legnagyobb választékban kaphatók.

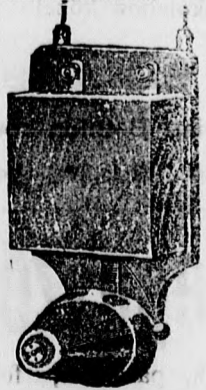
ELSŐ KASSAI
KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA
GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből. Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb discrétióval intézettek el.

BALLA MIHALY

mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképesé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek. Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban

Kiadó: Murányi József.

Sürgős figyelmeztetés.

Az évszázadok óta ismert
Királyi Selters
(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan forrásvizekkel, melyek hasonló hangzásu elnevezés alatt kerülnek piacra.

Csak a Királyi Selters
(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán természetes állapotban töltve és szétküldve, míg más ugynevezett seltersi vizek többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal vagy szénssavval vegyített) állapotban hozatnak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Selters természetes vizek szemben csak csekély értékű műtermékeknek tekintendők

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Venecia: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyanzintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest. (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes főtárházhoz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
előzendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt felebe szalonruhához 20.— K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári áron rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőbb ÁraK. Óriási választék. Minták, kényelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Asztalos tanulókat felvesz
RUPP VIKTOR KASSA,
Tégla-utca 4. szám.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.